

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200864

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿತ್ತೈಷಿಣೀ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ
ಆರನೆಯ ಪುಸ್ತಕವು.
ಕರ್ನಾಟಕ
ಕವಿತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ.

ಇದನ್ನು

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿತ್ತೈಷಿಣೀ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ
ನಾರಾಯಣ ವೆಂಕಟೇಶ ಕುರಡಿ

ಇವರು ರಚಿಸಿದರು.

(Copy right Registered.)

ಒಂದನೇ
ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಬೆಲೆ ೫ ಅಣೆಗಳು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ೪ ಅಣೆ; ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಜೇರಿ.

ಇದನ್ನು ಧಾರವಾಡ್ ಸಿಟಿ ಕ್ಲೀಯುತ ಯಶವಂತರಾವ ಜಠಾರ B. A., LL. B.

ಇವರು ತಮ್ಮ "ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್‌ವರ್ಕ್" ದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಮತ್ತು

ಶ್ರೀ. ನಾರಾಯಣ ವೆಂಕಟೇಶ ಕುರಡಿ, ಇವರು
ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

CHECKED 1956

ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದವೆ!

ತ್ವರಿತವಾಗಿ

ಪ್ರಭಾತ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ.

(ದಪ್ಪವಾದ ಗ್ಲೇಯುಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿವೆ.)

೧ ರಾವಣವೇದವತಿ (ಕೀರ್ತನ) ಬಾಳಾಚಾರ್ಯ ಗೋಪಾ
ಳಾಚಾರ್ಯ ಸಕ್ಕರಿ (ಶಾಂತಕವಿಗಳು) ರಚಿಸಿದ್ದು, ಬೆಲೆ
೦-೨-೦

೨ ಕನಸು ನನಸೆಂದು ನಂಬಿದೋ- ನಂಜುಂಡಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ
ರಚಿತವಾಗಿ ಸುಂದರಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿ) ಬಿ. ಎ. ವಕೀಲ
ಹೊಸಪೇಟೆ ಇವರು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಹಳಗನ್ನಡ
ನುಡಿಯ ಸರಸಕಾವ್ಯ ಬೆಲೆ ೦-೧-೦

೩ ಮನಸ್ಸಿಗುಪದೇಶ- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿಗಳಾದ ಸಾಧು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಮದಾಸರ ಮನಾಚೇ ಶ್ಲೋಕವೆಂಬ ಕಾವ್ಯದ
ಅನುವಾದವು. ಅನುವಾದಕ- ಎಚ್. ಚಿದಂಬರಯ್ಯ
ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಲೇಖಕ:-ರಾ. ರಾ ದಿವಾಕರ ಎಂ. ಎ. ಬೆಲೆ. ೪ ಆಣೆ.
ಸರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ಸಿತ್ಯದ ಪಠನ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಉಚಿತ
ವಾದವು!

ವಿಳಾಸ=ಸಂಪಾದಕ "ಪ್ರಭಾತ" ಧಾರವಾಡ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ದೊಂದು ಸಾಧನವನ್ನು ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಅರ್ವಾಚೀನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವತಃ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವು ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವವು. ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಸಾಧನದಿಂದ ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಿತ್ಕಥೆ: ಅಂಗಚೇಷ್ಟೆ, ದಾವಭಾವ, ಸ್ವರಭೇದ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಆಬಗೆಯ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವು ನಾವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕೊರತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುವವು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಷೆಯೊಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೇರೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗಮನಶೀಲವುಳ್ಳ ಜನತೆಯ ಮನೋವಿಕಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವು.

ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಭಾಷೆಯು ಗದ್ಯಪದ್ಯಗಳ ರೂಪದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಆಹಾರವಿಚಾರಗಳ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಅದರ್ಶವಾಗಿರುವದು. ಭಾಷೆಯು ಗದ್ಯಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಪದ್ಯಸ್ವರೂಪವು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವದೊಂದು ವಾಚ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದು. ಚಮತ್ಕೃತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪದ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನಕಲಹದ ಎಳತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಕರ್ಕಶಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕೋಮಲತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಕಾವ್ಯ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಕಲೆಯು ಮಿಗಿಲಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ತಾಪತ್ರಯದ ಮೂಲಕ ಬಳಲಿ ದೆಂಡಾದ ಮಾನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸೊಗಸುಗೊಳಿಸುವ ಉಚ್ಚತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಚ್ಯವು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದು.

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯವಾಚ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಪದ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕು

ವದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಕಾಲಚಕ್ರವು ತಿರುಗುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳೆಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ, ಹೊಸಹೊಸ ಭಾವಗಳು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಹೊಸಹೊಸ ನಡೆನುಡಿಗಳು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಒಡಮೂಡಿಸಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಸರಿತ್ತುಗಳಂತಿರುವ ನೂತನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಜನರ ಅಭಿರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ನವೀನತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವು- ಹೀಗಿರದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನವೀನತೆಯೂ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೂ ಕಾಣದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಾಗತಿಕ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ನಿಸ್ಸಾರವು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವೈಷಮ್ಯದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುವಂತೆ ಹೊಸಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳ ನೊಳ್ಳಕೊಂಡ ಲಘುಕಾವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಖಂಡಕಾವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಪಾಮರರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಆನಂದವಾಗುವದು. ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಭಾಂಡಾರವು ಸರಸವೂ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕಾಲಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ತೀರ ಬದಲಾಗುತ್ತ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಪಂಡಿತರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳು ಎನಿಲ್ಲಿಂದರೂ ಸಾವಿರೇಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಇಷ್ಟು ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉಳಿಯುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕಾವ್ಯಗಳ ಭಾಷೆಯು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಲುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವು. ಕಾವ್ಯವು ಈ ನಿಯಮವನ್ನನುಸರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಣಾಮವಾಗಹತ್ತಿ ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೂ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಹತ್ತುವದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಭಾಷೆಯು ಕಾಲಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದುರ್ಬೋಧವಾಗ ತೊಡಗಲು ಕಾವ್ಯದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕವಿಗಳು ಹಿಡಿದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಿಸಿ ಹೊಸ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸುರಸವಾದ ಹಾಗು ಬಹುಶಬ್ದದ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡ ಷಟ್ಪದೀ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಅಡಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಕವಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಹೊಸ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಯೋಜನೆಯು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದುಸೇರಿ

ಅದರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದಲೂ ತಜ್ಞನ್ಯ ಶೈವದಿಂದಲೂ ಪಾಠಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚಮತ್ಕೃತಿಯು ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ "ಪುರಾಣಮಿತ್ಯೇವ ನ ಸಾಧು ಸರ್ವಂ" ಎಂಬ ಕಾಲಿದಾಸನ ಉಕ್ತಿಯು ಯಥಾರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸದ್ಯಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾವಕಾರ್ಯವು ಬಂದಿರುವುದು. ಸರ್ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರು ವಂಗಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಜಗಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯಗಳು ಭಂದಸ್ಥಿನ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಕಾವ್ಯ ಭಾಷೆಯು ಇಂಥದೇ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯ ಮಾರ್ಗಕೃದರೂ ಸ್ಥಿರತ್ವವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷಾಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಕುರಡಿಯವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕವಿತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ ಎಂಬುದು ಮಿಂದ ಕಾವ್ಯವು. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿಳು ಭಾಗಗಳಿರುವವು. ನೊದಲನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ದೇವರಿಂದ ವರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದರೆ ಏನೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ (ಪ ೧-೪) ಪಾಪಪುಣ್ಯ, ನರಕಸ್ವರ್ಗ ಇವು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದ್ದು ಇವು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಭೀತಿಯನ್ನೂ ಆಶೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದರಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ (ಪ ೫-೮) ಕಟ್ಟಿಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಗುವ ತಾಪವೇ ಪಾಪವು, ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗಾಗುವ ಆನಂದವೇ ಪುಣ್ಯವು ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ಫಲಗಳಾದ ನರಕಸ್ವರ್ಗಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ (ಪ ೯-೧೨) ಜಗತ್ತನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ರೂಪಗುಣರೂಪತವಾದ ಶಕ್ತಿಯೇ ದೇವರು, (ಪ. ೧೨-೧೫) ಯುಕ್ತಿ, ಕವಲುಗಳಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಭಕ್ತಿಯು, ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಇಚ್ಛಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರನ್ನುವ ಜಗತ್ತನ್ನು ತುಂಬಿದ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಗಡ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನು (ಪ. ೧೬-೨೦) ಇಚ್ಛಾ ಶಕ್ತಿಯ ಬೆಳುವಣಿ ಗೆಯೇ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ರಹಸ್ಯವು (ಪ. ೨೦-೨೨, ಲೋಕ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಭೂತದಯೆಯ ಗುಟ್ಟು. (ಪ ೨೪-೨೫) ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಅವಿವೇಕ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ, ಮುಖಸ್ತುತಿ, ಕೃತಘ್ನತೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ, (ಪು. ೧೨-೧೩) ದೊಡ್ಡವರ ಮನಸ್ಸು, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ, ಮೂಢ ಅಹಂಕಾರ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮ, ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾತು, ಮಿಡರಿಹೋದ ಮಾತು, ಮರಣ, (ಪು. ೨೧-೨೨) ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಡಾ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರ ಕವಿತೆಗಳ ಭಾವದ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ.

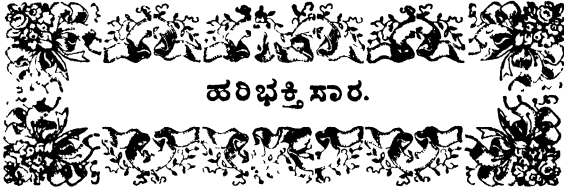
ಮೂರನೆಯ ಹಾಗೂ ಐದನೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಸಂತಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಮಳೆ, ಪುಟ. ೧೪. ೧೫) ವಸಂತಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯ ನಿರಾಗಮನ (ಪುಟ. ೨೩. ೨೪) ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸ್ವಭಾವ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕವಾದ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರ ಬಾಹ್ಯಚರಣೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡದೆ ಅವರ ಅಂತರಂಗದ ಒಲವನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ತಾತ್ವಿಕವಿಚಾರವುಳ್ಳ ಕವಿತೆಗಳೇ (ಪುಟ. ೧೭)

ಆರನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವಿವೇಕದಿಂದ ದನಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ತುಂಬಾ ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸಿಬಿಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಕಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಭೂತದಯೆಯೂ ಬಿಂಬಿಸುವಂಥ ವಿಷಯವಿವೇಚನೆಯಿರುವುದು (ಪುಟ. ೨೫-೨೮) ಏಳನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡುಗಳಿಗಳ ವ್ಯಾಜೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಿ, ಅಜ್ಞಾನಿ, ಪ್ರಾಕೃತಚಿಕ್ಕ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ, ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಹಾಗೂ ಪಂಞೀನರು, ಇವರ ಮನೋಭಾವಗಳೆಂಬ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂಥ ಅನೇಕಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಉದಾತ್ತವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದಾ. ರವೀಂದ್ರನಾಥರವರ ಕವಿತೆಗಳಭವಾನುವಾದವಿದೆ. (ಪುಟ-೨೯.೩೧) ಕೊನೆಗೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ನಿರೀಕ್ಷಾಪರ್ಶಕವಾದ ಈಶ್ವರಭಕ್ತಿಯ ವರ್ಣನೆಯಿರುವುದು (ಪುಟ-೩೨)

ಇಷ್ಟುಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ಈ ಖಂಡಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಸತರದ ಭಾವನೆಗಳೂ ವರ್ಣನಾಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟೇವಿಚಾರ ಕ್ಷಮವಾಗಿಯೂ ಇರುವವು. ಕಳೆದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಯುತ ಕುರಡಿಯವರು ಸರ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥರವರ ಗೀತಾಂಜಲಿ ಮುಂತಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮಾಸವತ್ರಿಕೆಗಳ ದ್ವಾರದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಹ್ಯದಯರಾದ ವಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಸರ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರ ಉದಾತ್ತವಿಚಾರಗಳ ವಾಚನದಿಂದುಂಟಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಈ ಖಂಡಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಉದಾತ್ತವಿಚಾರಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಚರವಾಗುವವು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ. ಕುರಡಿಯವರ ಉದ್ದೇಶವು ತಾನೊಬ್ಬ ಉದ್ಧಾಮ ಕವಿಯೆಂದು ಮಹಾಕವಿಗಳ ಕೂಡ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ತೋರಿಸುವುದು ಇರದೆ, ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೂ ಸರಸವಾದ ಶೈಲಿಯಿಂದಲೂ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ನೀತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಇರುವುದರಿಂದ, ಈಶ್ವರಭಕ್ತಿ, ಭೂತದಯೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಪ್ರಾಚೀನರ ಕಠಿಣವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಭಾಷೆಗಿಂತ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಚಲಿತಭಾಷೆಗೆ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹೋಲುವಂತೆಯೂ ಇರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಖಂಡಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಗ್ರಂಥವು ಚಿಕ್ಕದೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಪಾಠಕರು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮನಮುಟ್ಟಿ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದಿದ್ದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾವ್ಯಪಠನದಿಂದಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ನಿಸಂದೇಹವಾಗಿ ಆಗುವವೆಂದು ತುಂಬಾ ಭಾವಿಸುವೆವು.

ಧಾರವಾಡ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜು } R. M. Mahishi,
 ೧೧-೧೧-೧೯. } ಪ್ರಿನ್ಟಿಪಾಲ.

ಹರಿ ಭಕ್ತಿ ಸಾರ.

ಪೀಠಿಕೆ.

ಭಾ.ಷ. ಹರಿವ ನದಿಯೊಳು ಮಿಂವ ಮಾತ್ರಕೆ |
 ಹರಿಯುವದೆ ದುಷ್ಟತ್ಯದೋಷವು ? |
 ಹರಿಯು ಕಾಂಬನೆ ಬರಿಯ ಜಪತಪ ಹೋಮಹವನಗಳಿಂ ||
 ಉರುತರದ ಶುದ್ಧಾಂತರಂಗದಿ |
 ಸ್ಮರಿಸಿದಾಕ್ಷಣ ನಾಮಮಾತ್ರವ |
 ಹರಿಯು ಬರುವನು ಬೇಡು ಭಕ್ತನೆ ವರವನೆಂದೆನುತ || ೧ ||
 ಗುರುವು ನುಡಿದೀ ನುಡಿಯನಾಲಿಸಿ |
 ತರಳನೊಬ್ಬನು ಬಾಲಭಾವದಿ |
 ಗುರುವರೇಣ್ಯರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಭಾವವೇನಿಹುದೋ ||
 ಅರಿಯೆನ್ನೆ ನೀಂ ಪೇಳಿರೆಲ್ಲವ |
 ಹರಿಯ ಕಾಣುವದೆಂದರೇನದು ? |
 ವರವನೀಯುವನಾತನೆಂತೀ ಕಲಿಯ ಕಾಲದಲಿ || ೨ ||
 ಕಂದ, ನಿನ್ನಯ ಮಾತಿನಿಂದಾ |
 ನಂದವಾಯಿತು; ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ |
 ನಿಂದು ವರಹರಿ ಭಕ್ತಿಸಾರವ ನಿನಗೆ ತಿಳಿವಂತೆ ||
 ಕಂದ ! ನೀಂ ತಿಳಿದಿರುವೆಯೆಲ್ಲವೆ ? |
 “ಚಂದದಿಂ ನೀನೆಂದೊಂದು ಪಾರವ |
 ನಿಂದು ಕಲಿತರೆ ಕೊಡುವೆನುಂಡೆಯು”ನೆಂಬ ಮಾತನ್ನು || ೩ ||
 ಹೊಂದಿಸುತ ನೀನೋಡು ಮೇಲಣ |
 ಸಂದ ಧರ್ಮೋಕ್ತಿಯನು ನಿನ್ನಯ |
 ತಂದೆ ತಾಯ್ನುಳು ತೋರುವಾಶೆಯು ಚಿಕ್ಕ ನುಡಿಯೊಡನೆ ||

ಮಂದಮತಿಗಳು ತಿಳಿಯಲಾರರು ।

ಎಂದೆನುತ ಬಹು ಗೂಢತತ್ವವ ।

ತಂದಿಹರು ಪೂರ್ವಜರು ತಾವೀ ಸುಲಭರೂಪಕ್ಕೆ

|| ೪ ||

ನೋಡದಲೆ ಫಲವನ್ನು ಕರ್ಮವ ।

ಮಾಡುವದು ಮೂಢರಿಗಸಾಧ್ಯವು ।

ಬೇಡುವರು ಫಲವನ್ನು ತತ್ಕ್ಷಣವವರು ಚಡಪಡಿಸಿ ||

ನೋಡುತ್ತೀ ಕಷ್ಟವನು ಹಿರಿಯರು ।

ಹೂಡಿದರು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಜಾಲವ ।

ಗೂಢವಾದಾ ಸ್ವರ್ಗ-ನರಕದ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಗಳ

|| ೫ ||

ಮನಕೆ ಸಿಗ್ಗಿನಿಸದಿಹ ಕರ್ಮವ ।

ತನಗೆ ಸೇರಿದುದೆಂಬ ಭಾವದಿ ।

ಮನದಿ ಫಲದಾಶೆಯನು ತಾರದೆ ಗೈವುದಿದು ನೀತಿ ||

ಜನರು ತಿಳಿಯರಮೌಲ್ಯನೀತಿಯ ।

ನೆನುತ ಹಿರಿಯರು ಜೋಡಿಸಿದರೈ ।

“ನಿನಗೆ ಪಾಪವು ಬರುವದೆ” ನ್ನುವ ಭೀತಿಭಾವನೆಯ

|| ೬ ||

ನೀತಿ ಭೀತಿಗಳೆಂಬ ಜೋಡಿಗೆ ।

ಆತುಕೊಂಡಿತು ಮುಂದಿನಾಶೆಯು ।

ಈತೆರದ ಮೂವಿಧದೆ ನಡೆವವು ಸಕಲಕರ್ಮಗಳು ||

ನೀತಿಯನು ನೋಡುವರು ಪೂಜ್ಯರು ।

ಭೀತಿಯಲಿ ನಡೆಯುವರು ನೀಚರು ।

ಸೋತು ಸಕಲವ ಮುಂದಿನಾಶೆಗೆ ನಡೆವರುಳಿದವರು

|| ೭ ||

ಈಗ ಪೇಳಿದ ಪೂಜ್ಯವರ್ಗದ ।

ಯೋಗಿಗಳು ಜಗದೊಳಗೆ ದುರ್ಲಭ ।

ರಾಗಿಹರು ಕಲಿಮಹಿಮೆ! ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ||

ಆ ಗುಣೋತ್ತಮರಂತೆ ನೀತಿಯ ।

ಸೋಗುಗಳ ಕೈಕೊಂಡು ಮನದಲಿ ।

ನೀಗಲಾರದೆ ಫಲದೊಳಾಶೆಯ ಕರ್ಮವೆಸಗುವರು

|| ೮ ||

ಈ ಪರಿಯ ಫಲದಾಶೆಗೈವರಿ ।
 ಗಾಪುರುಷರುಪದೇಶಗೈವರು ।
 ಪಾಪತಾಪದ ನಾಶ, ಪುಣ್ಯದ ಲಾಭದಾಶೆಗಳ ॥

ಪಾಪವೆಂಬುದು ಲೋಕದಲಿತಾ ।
 ರೂಪುಗೊಂಡಿಲ್ಲೆಯೆ! ಕಂದನೆ ।
 ಪಾಪಕಾರ್ಯವಗೈಯೆ ಮನಕಹ ತಾಪವೇ ಪಾಪ

॥ ೯ ॥

ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ವೈಲ. ।
 ಕ್ಷಣ್ಯವಿರುವುದು ಸತ್ಯಕಂದನೆ ।
 ಪುಣ್ಯಮನಕಾನಂದವೀವುದು ಪಾಪತಾಪಕರ ॥

ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗಾಗಿ ದೇವರು ।
 ಪುಣ್ಯಲೋಕವ ನಿರ್ಮಿಸಿಲ್ಲವು ।
 ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವಗೈಯೆ ಮನಕಹ ಶಾಂತಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗ

॥ ೧೦ ॥

ಪರರಿಗುಪಕೃತಿಯಪ್ಪ ಕೃತಿಯನು ।
 ಪರರನುತಿ ಸ್ವಾರ್ಥಂಗಳೆನಿಸದೆ ।
 ತಿರುಗಿಯುಪಕಾರವನು ಬಯಸದೆ ಮಾಡೆ ಪುಣ್ಯವದು ॥

ವರರ ಮನವನನೀತಿಯಿಂದಲಿ ।
 ಕೊರಗಿಸುವದೇ ಪಾಪಕಾರ್ಯವು ।
 ನರಕವದರಿಂದುಪ್ಪವಿಸುವದು; ಮನವ ಸೋಯಿಪುದು

॥ ೧೧ ॥

ನರಕನಾಕಗಳೆಂಬವಿಲ್ಲವು ।
 ನರರ ಹೃದಯವೆ ನಾಕನರಕಗ ।
 ಳರಿತು ನಡೆವುದು ಕಂದ ನೀನೀಗೊಡತತ್ವವನು ॥

ಹರಿಯಕಾಣುವದೆಂದರೇನೆಂ ।
 ದರಿವುದಕ್ಕೇ ವಾತುಪೀರಿಕೆ ।
 ತರಳಪೇಳುವೆ ಮುಂದಿನಂಶವ ಕೇಳು ಭಕ್ತಿಯಲಿ

॥ ೧೨ ॥

ದೇವರು.

ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿಹರಾರು ಭೂಮಿಯ |
 ಸುತ್ತಿಸುವರಾರದನು ಸೂರ್ಯನ |
 ಸುತ್ತಲೂ ಗರಗರನೆಯನುದಿನ ಗಳಿಗೆ ಬಿಡದಂತೆ ||
 ಬಿತ್ತಿರುವ ಬೀಜಗಳ ಮಳೆಯ |
 ನಿತ್ತು ಬೆಳೆಸುವರಾರು ಬೆಳಕನು |
 ಕತ್ತಲೆಯನಾರುಂಟುಮಾಡಿದರೆಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದೇ ? || ೧೩ ||

ಹಾವಿಗಂತಹ ವಿಷವನೀಯುತ |
 ಗೋವಿಗಂತಹ ಸುಧೆಯ ನೀಡಿದ |
 ನಾವನೆಂಬುದ ಪೇಳಲಾಪೆಯ ಕಂದ ! ಕಠಿಣವಿದು ||

ದೇವರೆನ್ನುವ ಮೂರುವರ್ಣಗ |
 ಳಾವ ಶಕ್ತಿಯ ತೋರಿಸುವವೋ |
 ಅವ ಶಕ್ತಿಯು ಜಗವ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಲ್ಲುವದೋ || ೧೪ ||

ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಕೇಳುವದು ಬಾಲನೆ |
 ಭಕ್ತ ವತ್ಸಲ ದೇವರೆನ್ನುವ |
 ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಹುದೀ ಜಗತ್ತಿನೊಳೆಂದು ನಂಬುವದು
 ಭಕ್ತರಾದವರಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕೆ |
 ಶಕ್ತಿಯನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲೋಸುಗ |
 ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಾ ಶಕ್ತಿಗತ್ತರು ಹಲವು ರೂಪಗಳ || ೧೫ ||

ರೂಪವೊಂದೇ ಸಾಲದೆಂದಾ |
 ರೋಪಿಸಿದರದರಲ್ಲಿ ಗುಣಗಳ |
 ರೂಪಗುಣಗಳ ಜೋಡಿಗತ್ತರು ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳ ||

ಈ ಪರಿಯ ನೂರೆಂಟು ನಾಮದಿ |
 ರೂಪಗುಣಗಳೊಳಡಗಿಕೊಂಡಿಹ |
 ಆ ಪರಮಶಕ್ತಿಯನು ಕಾಣಲು ಭಕ್ತಿಯೇ ಯುಕ್ತ || ೧೬ ||

ಭಕ್ತಿ.

ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊಲೆಯನುಣಿಸುತ್ತ |

ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತ ಬೆಳಿಸುವ |

ಹೆತ್ತ ತಾಯನು ಕಾಣಿರಿ ನಿನಗಂದು ಮನದೊಳಗೆ ||

ಎತ್ತ ನೋಡಿದಡತ್ತ ಕಣ್ಣಿಗೆ |

ಕತ್ತಲೆಯೆ ಕಾಣಿಸಿತು ಬಾಲ್ಯದಿ |

ಉತ್ತುಮನೆಯೇ ತಾಯ ಮೇಲಣ ಮಮತೆಯೇ ಭಕ್ತಿ

|| ೧೭ ||

ಹರಿಯದೊಳ್ ಪ್ರಿಯವತ್ತಿಯೊಳ್ ಮನ |

ಹರಿವು ತಿರುವದು, ಅನ್ನ ನೀರಿನ |

ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳೆಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಲೆ ||

ಹರಿವ ನೀರಿನೊಳುರಿವ ಬೆಂಕಿಯೊ |

ಳಿರದು ಭಯವದಕಿಂಥ ಕವಲುಗ |

ಳಿರದ ತನ್ನಯ ಸತಿಯೊಳಿಸರ್ಪ ಪ್ರೇಮವೇ ಭಕ್ತಿ

|| ೧೮ ||

ಮಡಿದು ಗಳಿಸಿದ ಹಣದ ರಾಶಿಯ |

ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯೊಳಾವರು |

ಕೊಡಲು ಮನಪಿಲ್ಲದಲೆ ಕಾಯುವ ಮೂಢಮಾನವರ ||

ದೃಢತರದ ಧನಲೋಭವೆಂಬುವ |

ಬಿಡದ ಮನದಾಸಕ್ತಿಯೇ ಜಗ |

ದೊಡೆಯ ಶಂಕರನೊಡನೆ ಘಟಿಸಲು ಭಕ್ತಿ ಯೆನಿಸುವದು

|| ೧೯ ||

ಭಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವು |

ಯುಕ್ತಿ ಕವಲುಗಳಿರದ ಮನದಾ |

ಸಕ್ತಿಯೇ ನಿಜಭಕ್ತಿಯದರಿಂ ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಗೆ ||

ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಇಚ್ಛಾ |

ಶಕ್ತಿಯಿಂ ಜಗವನ್ನು ತುಂಬಿದ |

ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಕೃಪವನು ಪಡೆವುತ ಪಡೆವರಿಷ್ಟವನು

|| ೨೦ ||

ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆ.

ಮನದ ಬಯಕೆಯ ವಡೆಯಲೋಸುಗ ।

ಘನಮಹಿಮ ಜಗದೇಕಶಕ್ತಿಗೆ ।

ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದರ್ಲೂಪವ ನಿತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ ॥

ಮನದೆ ಭಾಪಿಸುತಲದರ ಗುಣಗಳ ।

ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆಯೇ ಕಡೆ ।

ಗನುನಯದಿ ನಂಬುವನು ತನ್ನಾಧೀನವಾಯ್ತೆಂದು

॥ ೨೧ ॥

ತನಗೆ ವಶವಾಗಿದರ್ ಶಕ್ತಿಯು ।

ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದರ್ ಕಾರ್ಯಕೆ ।

ಅನುಗೊಳಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವನಾತನು ಮನದ* ಬಲದಿಂದ ॥

ಮನದಿ ಹರಿಯಿಹನೆಂಬ ಮಾತಿದು ! ।

ಜನರು ಗೈಯುವ ದೇವತಾರಾ- ।

ಧನೆಯ ಗುಟ್ಟಿದು ! ಮಂತ್ರರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೂಲತತ್ವವಿದು ! †

॥ ೨೨ ॥

ಭಾವನೇ ಬಲವೆಂಬ ಮಾತಿನ ।

ಭಾವವಿದರೊಳಗಿಹುದು ಬಾಲನೆ ।

ಭಾವಿಸದಿರನೈದಾ ! ನಂಬುತ ನಡೆವುದೀ ನುಡಿಯ ॥

ಆವನಿಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಬಲವಿಹು ।

ದಾವನಲಿ ತನುಮನವನಾಳುವ ।

ಭಾವದೈಕ್ಯತೆಯಿರುವದವನೇ ಭಕ್ತಪುಂಗವನು

॥ ೨೩ ॥

† ಸ್ವತಿಯೊಂದು ದೇವತಾರಾಧನೆಯ ಕಾರ್ಯಧಲ್ಲೆಯೂ ಆವಾಹನೆ, ಅರ್ಚನೆ, ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುವವು ಅಪಲ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಈಶ್ವರೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿತ ಆಕಾರದ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ (ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದೇ ಆವಾಹನೆಯು; ಆ ಆವಾಹಿತ ದೇವತಾಶಕ್ತಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮೋಡಲೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೂ ಪೂಜಕನಿಗೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗುವಂಥ ಅನುಕೂಲ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವದೇ ಅರ್ಚನೆಯು. ಧ್ಯಾನವು ಶಕ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹಕ ಕಾರ್ಯವು, ಅಂದರೆ ಆವಾಹಿತ ದೇವತಾಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ತಾವಾತ್ಮಕ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು, ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿತಕಾರ್ಯದ ಸಾಧನೆಗೆ ನಿಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು

* Will-Power

ಭೂತದಯೆ.

ಲೋಕದಲಿ ನರಂಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ।

ಏಕವಾಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಪೆಳ್ಳರು ।

ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿಸಂಗ್ರಹವೆಂಬ ಮಾರ್ಗಗಳ ॥

ಏಕಲಕ್ಷ್ಯದಿ ಶಕ್ತಿಸಂಗ್ರಹ ।

ಪೇಕಲಕ್ಷ್ಯದೊಳಿಷ್ಟ ಸಾಧನ ।

ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಭೂತದಯೆ ಜಗದಿ

॥ ೨೪ ॥

ಭೂತದಯೆಯಿಂ ನಡೆವ ಸುನುಜಗೆ ।

ಭೂತಗಲ್ ವಶವಾಗಿ ವರ್ತಿಸ ।

ಽತ ಪಡೆಯುವನಿಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯ ಲೋಕಸಂಗ್ರಹದಿ ॥

“ಭೂತದಯೆಯಿಂ ಪ್ರೀತನಾಗುವ ।

ಭೂತನಾಥನು” ಎಂಬ ಮಾತಿನೊ. ।

ಇೀ ತೆರವ ಗೂಢಾರ್ಥವಿಹುದೈ ಮುದ್ದು ಬಾಲಕನೇ

॥ ೨೫ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ

ತತ್ಪವರಿಯದ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯು ।

ಸತ್ಯ ಹೀನರ ಭೂತದಯೆಯುಂ ।

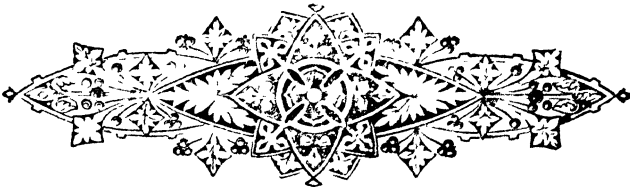
ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವನರಿತು ನಡೆವುದು ಕಂದ! ತತ್ಪವನು ॥

ತತ್ಪ ಪಿದರಾದಂಥ ಮುಸಿಗಳು ।

ಸತ್ಯ ಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಮನಸಿನ ।

ಸತ್ಯ ಬಲದಿಂ ಹಯಸೋವರು ವರವ ಪಡೆಯುವರು

॥ ೨೬ ॥

ಡಾ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರ
ಕವಿತೆಗಳ ಭಾವಾನುವಾದವು.

ದೂರದೃಷ್ಟಿ.

ಭಾಷೆ ಕಲಕಲವನೆಬ್ಬಿಸಿತು ಕುಸುಮವು |

“ಫಲವೆ, ಓ ನನ್ನ ಫಲವೇ ಬಾ |

ಅಲೆಯುತಿರುವೆಯೆದಲ್ಲ!— ಅಹಹಾ! ಎನಿತು ದೂರದಲಿ ” ||

ಫಲವು ತಾನುತ್ತರವ ಪೇಳಿತು |

ಹಲವು ರಗಳೆಯನೇಕೆ ಮಾಡುವೆ? |

ನೆಲಸಿರುವೆನನುದಿನವು ನಿನೊಳು ದೃಶ್ಯರೂಪದಲಿ

|| ೧ ||

ಅವಿವೇಕ

ಕೊಳವ ಹೊಕ್ಕಿತು ಕತ್ತೆಯೊಂದತಿ |

ಕಳವಳಿಸಿ ನೀರಡಿಕೆಯಿಂದಲಿ |

ಕೊಳದೆ ತಿರುಗುತಲೊದರಿತಹಹಾ! “ ನೀರು ಕರಿದೆ ” ನುತ ||

ಕೊಳವು ಕೇಳಿದ ನಗುತಲೆಂದಿತು |

“ ಜಳವು ಕಪ್ಪಾಗಿಹುದು ಕತ್ತೆಗೆ |

ತಿಳಿದು ನೋಡುವನರಿವನಿದರಾ ಶುಭ್ರಕಾಂತಿಯನು ”

|| ೨ ||

ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ.

ಅಡಗಿ ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿಡುತ ಬರ್ವುದು |

ಅಡವಿಯೊಳು ತಾ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯು |

ಕೊಡುತ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳ ಪೋಪುದು ಸದ್ವು ಮಾಡದಲೆ ||

ಒಡನೆ ಕುಸುಮಗಳಿದ್ದು ನುಡಿವವು. |

“ ಒಡೆಯ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ನಿನಗಾವ್ |

ಪೊಡಮಡುವೆವನುನಯದಿ ನೀನೆಮಗತ್ತೆ ವಿಕಸತೆಯ ||

ಡಾ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ತಾಕೂರರವರ ಕವಿತೆಗಳ ಭಾವಾನುವಾದವು. ೧೩

ಕೇಳುತ್ತೀ ನುಡಿಗಳನು ಸಂಧ್ಯಾ- ।

ಕಾಲ ಸಾಧಿಸತೊಡಗಿ ನುಡಿವುದು- ।

ಪೇಳಿದುದು ನಿಜ ನೀವು, ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಳ್ಳನಿತು

|| ೩ ||

ಮುಖಸ್ತುತಿ.

ಬಿರಿಯ ಕೈಯಲಿ ನಗುತ ಮಮತೆಯು ।

ಬರಲು ಕೇಳ್ವುದು ತಾ ಮುಖಸ್ತುತಿ ।

“ ದೊರಕಿಸಿಹೆ ನೀನೆಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯವ ” ನೆನಲು ಪೇಳುವುದು ॥

“ ಇರುವದೆನ್ನೊಡಲೊಳಗೆ ತೋರಲು ।

ಬರದು ” “ ನಾ ವ್ಯವಹಾರ ಚತುರನು ।

ಬರಗಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆರಡು ಕೈಯೊಳು ದೊರಕಿದುದನೆಲ್ಲ ”

|| ೪ ||

ಕೃತಸ್ತುತಿ

ಕೊಡಲಿಯೊಂದತಿದೈನ್ಯದಿಂದಲಿ ।

“ ಗಿಡವೆ, ಕರುಣಿಸು ಸಣ್ಣ ಕಾವನು ।

ಒಡೆಯ, ಬೇಡೆನು ಹೆಚ್ಚು ” ನೆನ್ನಲು ಗಿಡವು ದಯದಿಂದ ॥

ಕೊಡಲು ಕೊಡಲಿಯು ಕೊಂಡು ಕೊಡಲೆ ।

ಗಿಡವ ಕಡಿಯಲು ತೊಡಗಿತಹಹಾ !

ಗಿಡವು ನಡುಗಿತು ಬಿದ್ದಿತಾಗಲೆ ಬುಡವು ಮೇಲಾಗ

|| ೫ ||

ಸ್ವಾರ್ಥ.

ಅರಳುತ್ತಿಹ ಕುಸುಮಗಳು ಮನದೊಳು ।

“ ಪರಿಮಳವು ಪಾರುವದು ನಾಲ್ಕೆ ಸೆ ।

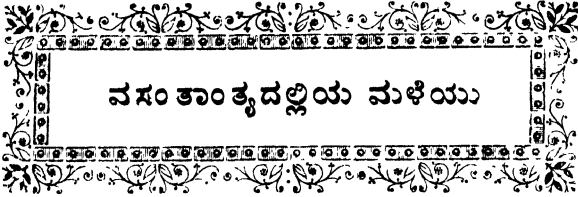
ಗರರಿ ! ನಾವಿದ ಕಾಯಲಾರೆವು ” ಎನುತ ಮರುಗುತ್ತಲಿ ॥

ಬೆರಳ ಸನ್ನೆಯೊಳುಸುರ ಕರಿಯಲು ।

“ ಪರಗೆ ಕೊಡದಿರೆ ನಿಮ್ಮದಾಗದು ।

ಪರಿಮಳವು, ನಿಶ್ಚಯವು ” ಪೇಳಿತು ಮಂದಮಾರುತವು

|| ೬ ||

ವಸಂ ತಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಮಳೆಯು

೧೫. ೫ ಬಿಸಿಲ ಬಲುತಾಪದಿಂದ ಬಸವಳಿದ ಮನುಜರುಂ, |

ಹಸುರು ನೆಲಮಂ ಕಾಣದರಸರಸಿ ಬೇಸರಿದು |

ಹೊಸ ಚಿಗುರ ತಳೆದೊಡಂ ನಸುಬಾಡಿ ನಿಂತಿದರ್ಗಡದ ನೆಳಲಂ ಸೇರುತ ||

ಬಿಸಿಯುಸುರ ಬಿಡುತಿರ್ಪ ದನಗಳುಂ ಕರುಗಳುಂ |

ಎಸೆವಸಮ ನಸುನೀಲ-ವರ್ಣದಾಗಸವನುರೆ !

ಮುಸುಕುತಿರೆ ನೋಡಿ ಮೋಡಂಗಳಂ, ಘನಕೃಷ್ಣ

ವರ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಿರ್ಪ || ೧ ||

ಅಸಮಸಂತೋಷದಿಂದ ನಲಿವುತಿರೆ ಭರದಿಂದ |

ಹೊಸಮಳೆಯ ಪೇರ್ವನಿಗಳುದುರತೊಡಗಿದವಹಹ! |

ದೆಸೆದೆಸೆಗಳೊಳು ಹೊಳೆಯೆ ಕೊಳ್ಳಿಂಚು ಜಗವ ನಡುಗಿಸುವಂತೆ

ಗುಡುಗುಜಡಿಯೆ||

ಲಸದಮಲ-ವಜ್ರದಂತೆಸೆವಾಲಿಕಲ್ಲಳಾ |

ಗಸದಿಂದಲುದುರುತಿರೆ ಬಾಲಕರು ಕಾಣುತ್ತದ |

ನೊಸೆದು ಕುಣಿದಾಡಿ ಸವಿದರು, ಮನಸಿಗುರೆ ಸೊಂಪು ಕಣ್ಣಿಂಪು

ತಣ್ಣುಗೊಡಲು || ೨ ||

ವನವನಾವಳಿಗಳಂ ನಡುಗಿಸುವ ಬಿರುಗಾಳಿ |

ಜನರಿಗುರೆ ಭೀತಿಯಂ ಬೀರುತ್ತ ಬೀಸುತಿರೆ |

ವನಧಿಯೇ ಭೋರ್ಗರೆವ ಪರಿಯಾಯ್ತು; ನೀರುಂಡು

ಕಳೆಯೇರೆ ಸಕಲಜಗಕೆ ||

ಘನತರದ ತಾಪದಿಂದುರೆ ಬೆಂದು ನೆರೆನೊಂದು |

ಕನವರಿಸಿ ಬೇನೆಯಿಂದಳಲುತಿಹ ಬಳಲುತಿಹ |

ಮನುಜನಾನಂದದಿಂದ ಚಂದದಿಂದ ನೋಳ್ವನೀಬಿರುವಳೆಯ ಪೇರ್ವನಿಗಳ ||೩||

ಉರಿವ ಕೂರ್ಬೇಸಗೆಯ ತಾಪದಿಂ ಬರಿತಿದರ್ಪ |

ಕೆರೆಗಳುಂ ತೊರೆಗಳುಂ ನೆರೆತುಂಬಿ ಹರಿವುತ್ತಿರೆ |

ವರರಾಜಮಾರ್ಗಂಗಳೆಡಬಲದ ಕಾಲುನೆಗಳೊಳು

ಸೀರು ಹೊರಸೂಸುತ್ತಿರಲು ||

ನೆರೆಯ ನೆಲನೆಳೆಗರಿಕೆಯಿಂ ಮುಸುಕಿ ಹಸುರಾಗೆ |

ನೆರೆಯ ಸಾಲ್ಗಿಡಗಳುರೆ ಮೆರೆಯೆ ಪೊಸ ತೇಜದಿಂ |

ಕರದಿ ಛತ್ರವ ಪಿಡಿದು ಸಲೆಯುಡುಗಿ ಪಧಿಕರಾನಂದದಿಂ

ಸಡೆವುತ್ತಿಹರು || ೪ ||

ಭರದಿಂದ ಸುರಿವ ಮಳೆಯುಂ ಕಂಡು ಸಂತಸವ |

ಭರದಿಂದ ಲೋಕಲಿಗರಾಯುಧಂಗಳ ಕೊಂಡು |

ಹೊರಟರು ಹೊಲಕೆ ಹೆಗಲನೊಗದೊಡನೆ ನಡೆಯುವೆಳೆಗೂಳಿಗಳ

ಜೋಡಿಗೂಡಿ ||

ಹರುಷದಿಂ ಕೋಲೆತ್ತಿ ಬೆದರಿಸುತ್ತ ಗೂಳಿಗಳ |

ತರತರದಿ ಹಾಡುತ್ತ ಬಿತ್ತಿದರು ಹೊಲಗಳನು |

ವರವಾತೆ ಭೂದೇವಿ ಸೊಗಸಾದ ಹಸುರುಡುಗೆಯನ್ನಟ್ಟಿ

ರೋಛಿಸಿದಳು || ೫ ||

ಸ್ಪುಟ.

೪೫ ಕರಿಯ ಬಣ್ಣದ ಪಕ್ಷಿಯೊಂದನು |

ಅರಿಯದಲೆ ಕಲ್ಲೊಗೆದು ನಾನಿ- |

ಷ್ಕರದಿ ಬೆವರಿಸೆ ಹಾರಿ ಹೋಯಿತು, ಕೂಗಿ, ಕಲರವದೆ ||

ಅರೆರೆ! ವೋಸವದಾಯಿತೆಂದಾಂ |

ಕರೆದೆನ್ನೆ ಮರುದಿವಸವೊಂದನು |

ಬಿಂದುವೆನ್ನಯ ಹೃದಯವವರಾ ಕ್ರೂರ ಕಟು ರವದೆ ||

ಕರಿಯ ಬಣ್ಣದಿ ಕಾಗೆ ಕೋಗಿಲೆ |

ನೆರೆಯೊಳಿರುವವು ತಿಳಿಯದಂದದಿ |

ಹರಿಯೆ, ಸಿನ್ನಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಚೇಷ್ಟೆಯನೆಂತು ಬಣ್ಣೆಪೆನು ||

ಭಾ. ಪ. ಒಂದು ದಿನ ವರವಾರಣಾಸಿಯೊ |

ಳಿಂದುಶೇಖರ-ವಿಶ್ವನಾಥನ |

ಮಂದಿರದ ಮುಂಗಡೆಯೊಳುದುರಿತು, ಹೊನ್ನಿ ನುರುಪದಕ ||

ಚಂದದಿಂ ಬರೆದಿದರ್ಪದರೊಳು |

“ ಸಂದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ಗೈದವ |

ಗಿಂದಿರಿಯ ವರನೊಲಿದು ಕಳುಹಿದನೀಮಹಾವರವ ”

|| ೧ ||

ನೆರೆದ ಭೂಸುರರಿದನು ಕಾಣುತ |

ಭರದಿ ಸಾರಿದರೆಲ್ಲ ಕಡೆಯಲಿ |

“ ಬರುವದಿಲ್ಲಿಗೆ ವರವಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ||

ನೆರೆದ ಸಭೆಯಲಿ ಪೇಳಿತಾವೆಸ |

ಗಿರುವ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಸರ್ವರು |

ಪರಮಪೂಜ್ಯನ ನೋಡಿ ಕೊಡುವೆವು ವರವನೆಂ ” ದೆನುತ

|| ೨ ||

ಅರಿವುತೀಸೋಜಿಗದ ಸುದ್ದಿಯ |

ಹರುಷವಲಿ ಬಹುಜನರು-ಮುನಿಗಳು, |

ಪರಮಭಕ್ತರು, ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರು, ಸುಕೃತ ಶಾಲಿಗಳು ||

ತರತರದ ಬಿರುದಾಂತು ಮೆರೆಯುವ |

ವರನುತಾಧಿಪರಾರ್ಯರರಸರು, |

ಹರಿದು ಬಂದರು ವಾರಣಾಸಿಗೆ ತಾನು ತಾನೆನುತ

|| ೩ ||

ತೆಂಡ ತಂಡದಿ ಬರ್ವ ಜನರನು |

ಕಂಡು ಭೂಸುರವರರು ವರಸಭೆ |

ಗೊಂಡು, ಕೇಳುತಲವರ ಕಾರ್ಯವ, ತಿರುಗಿ ಕಳುಹಿದೊಡೆ ||

ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಮೋಹವಶದಿಂ |

ಕೆಂಡವನು ಪಿಡಿವುತ್ತು ಮನದೊಳ |

ಗಂಡಲಿವ ಕೀಟಕದ ತೆರವಲಿ ಮರುಗುತ್ಪೆದಿದರು

|| ೪ ||

ಸಂದುವೀಪರಿಯಿಂದ ವರುಷಗ |
 ಳೊಂದೆರಡು, ಬಳಿಕೊಂದು ದಿನ ತಾ |
 ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಪರಮ ಧಾರ್ಮಿಕನೆನಿಸಿ ಭೂವರನು ||
 ಸಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ಧನವನು |
 ಮಂದಿ ಮಾರ್ಬಲವಾನೆ ಕುದುರೆಗೆ |
 ಳೊಂದುಳಿಯದಂದವಲಿ ದಾನವ ಮಾಡಿ ದೀನರಿಗೆ

|| ೫ ||

ಬಂದ ಭೂಪನ ಕಂಡು ಸಭಿಕರು |
 ವಂದಿಸುತ್ತ, “ಭೂವರನೆ, ನಿನ್ನಯ |
 ಸಂದ ಸದ್ಗುಣಗಣವ ನಿನ್ನಯ ದಾನ ಶೂರತೆಯ ||
 ಚಂದದಿಂ ಕೇಳಿಹೆವು ಕೊಳ್ಳೈ |
 ಇಂದಿರಿಯ ವರನಿತ್ತವರವನು” |
 ಎಂದೆನುತ ನೀಡಿವರು ಪದಕವನಾಮಹೀವತಿಗೆ

|| ೬ ||

ಪರಮ ಧಾರ್ಮಿಕನೆನಿಸಿ ಭೂಪನು |
 ಹರುಷದಿಂ ಸಭಿಕರನು ವಂದಿಸಿ |
 ವರನ ಕೊಂಡನು, ನೋಡು, ನೋಡಿ ಮಹಾಚಮತ್ಕೃತಿಯ ||
 ವರ ಸುವರ್ಣದ ಪದಕವರಸನು |
 ಕರದಿ ಪಿಡಿವನಿತರೊಳು ತಟ್ಟನೆ |
 ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿತು, ನೋಡೆ ಸಭಿಕರು, ಮಣ್ಣು ಹಂಚಾಯ್ತು

|| ೭ ||

ಅರರೆ! ಏನಚ್ಚರಿಯೊ! ಭೂಪನು |
 ಮರುಗಿ ಮನದೊಳು ಪ್ರೇಗಲಿತ್ತಲು |
 ತಿರುಗಿ ಪದಕವು ಮೊದಲಿನಂತಾಯ್ತೀನ ಪೇಳುವೆನು ||
 ವರಮಹೀಸುರರೊಲಿದು ಕೊಟ್ಟರು |
 ವರವ ನೀಪರಿಯಿಂದ ಮೂವರಿ |
 ಗರರೆ! ಚೋದ್ಯವು! ಧಿಕ್ಕರಿಸಿತದು ಮೊದಲಿನಂದದಲಿ

|| ೮ ||

ಈಯವಧಿಯಲಿ ಹಲವು ಕಡೆಯಿಂ |

ಕಾಯಕಷ್ಟವ ಮಾಡಲಾರದ |

ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದೀನರಾಗಿಹ ಬಡಕುಟುಂಬಿಕರು ||

ಬಾಯಿಯಿಲ್ಲದರಂಗಹೀನರು |

ತಾಯಿಯರಸುವ ಕರುವಿನಂದದಿ |

ಜೀಯ! ದಯಮಾಡೆನುತ ಬಂದರು ನಿಂದರಾಪುರದಿ

|| ೯ ||

ಜನರೊಳುರೆ ಕೀರ್ತಿಯನು ಪಡೆದಿಹ |

ಘನಸುಶೀಲರು ವರವ ಪಡೆಯಲು |

ಘನತರದ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರೆ ನೋಡುತಾ ಜನರ ||

ಮನದಿ ಕನಿಕರವಿಸಿತು ಮಾತ್ರವು |

ಜನಿಸದಿದರ್ವರು ಧನವ ಧಾನ್ಯವ |

ಜನರು ಸೈ ಸೈಯೆನ್ನುವಂದದಿ ಸೂರೆಗೈಯುವರು

|| ೧೦ ||

ಇರುತ್ತಿರಲು, ವರವಿಶ್ವನಾಥನ |

ದರುಶನಕೆನುತ ವಾರಣಾಸಿಗೆ |

ಹೊರಟನೊಬ್ಬನು ತೊಳಲಿ ಬಳಲುತ ದೀನವೇಷದಲಿ ||

ಅರಿಯನವನೀ ವರದ ವಾರ್ತೆಯ |

ನರಿಯ ನಾಡಂಬರದ ನಡತೆಯ |

ಸೊರಗಿ ಸಣ್ಣಾಗುವನು ದೀನರ ದುಃಖವನು ನೋಡಿ

|| ೧೧ ||

ಓಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಿ

ಬಂದನಾತನು ವಾರಣಾಸಿಗೆ |

ಸಂದ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಮಂದಿರದೆಡೆಗೆ ಮುಡದಿಂದ ||

ಮಂದಿರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಮಾರ್ಗದಿ |

ನಿಂದಿಹರು ದುಃಖದಲಿ ಬಹುವಿಧ |

ದಿಂದ ಗೋಳಿಡುವವನು ಕೇಳುತ ಮನದಿ ಮರುಗಿದನು

|| ೧೨ ||

ನೊಂದು ಮನದಲಿ ಮುಂದೆ ಬರುತಿರ ।

ಲೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ ಬಹಳ ದುಃಖದಿ ।

“ ತಂದೆಯೇ! ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ, ಕುಂಟನು ಮೂರು ದಿನದಿಂದ ॥

ಒಂದು ಹಿಡಿ ಕೂಳಿಲ್ಲ, ಸಾಯುವೆ’ ।

ನೆಂದೆನುತ ಮೊರೆಯಿಡಲು ಕೇಳುತ್ತ ।

ಮುಂದಕಡಿಯಿಡಲಾರದಲೆ ತಾ ನಡೆದನವನೆಡೆಗೆ

॥ ೧೩ ॥

ಓಡುತ್ತೋಡುತ್ತಲ್ಲಿ ಗೈದುತ ।

ನೋಡುತ್ತಾತನ ತನುವ “ ಕಂದನೆ, ।

ಮಾಡಲೇಂ ಕೊಡಲಾರಿನೆನ್ನವ ದೀನನಾಗಿಹೆನು ॥

ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆ ಹರಿಯನಾತನು ।

ಮಾಡುವನು ಕರುಣೆಯನು, ಪೂರ್ವದಿ ।

ಮಾಡಿರವ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನು ಮೀರಲಾರಳವೂ ,,

॥ ೧೪ ॥

ಎನುತೆನುತ ಕಣ್ಣೀರ ಸುರಿಸುತ್ತ ।

ಮನದಿ ಕಳವಳ ಪಡುತ್ತಲಾತನ ।

ಸನುಮತಿಸುತ್ತೆದಿದನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಮಂದಿರಕೆ ॥

ಜನರ ಸಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ತಾನತಿ ।

ವಿನಯದಿಂದೊಳಗೈದಿ ದೇವರಿ ।

ಗನುನಯದಿ ಪೊಡಮಟ್ಟು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ ಭಕ್ತಿಯಲಿ

॥ ೧೫ ॥

ಮರಳಿ ಬರುತಿರಲಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿಹ ।

ವರ ಸಭಾಪತಿ ಕಂಡು ವಿನಯದಿ ।

ಕರೆವುತಾತನ ನಿತ್ತನವನಿಗೆ ವರದ ಪದಕವನು ॥

ಅರಿಯದಲದೇನೆಂಬುದಾತನು ।

ಕರದಿ ಪಿಡಿಯಲು, ಸಭಿಕರಿಲ್ಲರು,

ಹರುಷವಿಸ್ಮಯಗಳಲಿ ಚಿಪ್ಪಾಗರ್ದರೀಸೆಂಪಿ

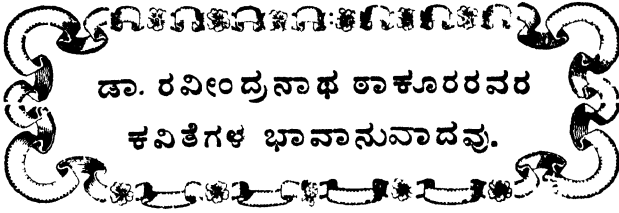
॥ ೧೬ ॥

ಕರದಿ ಪಿಡಿಯಲು, ಪದಕವಾತನು ।
 ಪರಸುತೇಜಃಪುಂಜವಾಯಿತು ।
 ವರಸುವರ್ಣದ ವರ್ಣವುಜ್ಜಲವಾಗಿ ಬೆಳಗಿದುದು ॥
 ಭರದಿ ಸಭಿಕರು ಬಂದು ವಿನಯದೊ ।
 ಳೆರಗಿ ಪೇಳಿದರಾಮಹಾತ್ಮಗೆ ।
 ಪರಮ ಮಹಿಮನ ವರದ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿಚಾರಗಳ ॥ ೧೭ ॥
 ತಾತ್ಪರ್ಯ

ನೋಡಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಕಾಂತಿಯ ।
 ನೋಡಿ ಬಾಹ್ಯಾಚರಣೆ ನುಡಿಗಳ ।
 ಮಾಡದಿರು ನಿರ್ಣಯವನೀಂ ಸತ್ಪುರುಷರಿವರೆಂದು ॥
 ನೋಡು ಮೊದಲವರಂತರಂಗವ ।
 ನೋಡು ಬಳಿಕಾ ಜನರ ಕೃತ್ಯವ ।
 ಮಾಡದಿರು ನಿಂದೆಯನು ದೀನರ ಹೀನರಿವರೆಂದು ॥ ೧೮ ॥

ಜಗವನಾಳುವ ಭೂಪ ಭೂಸುರ ।
 ಸುಗುಣಿ ಸಜ್ಜನ ಸಾಧುಸಂತರ ।
 ಅಗಣಿತದ ಬಹಿರಂಗ ಕೀರ್ತಿಯು ಸತ್ಯವಾಗಿರದೆ ॥
 ಜಗದಿ ಜನಿಸಿದ ಸಕಲಮಾನವ ।
 ಖಗವ್ಯಗಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ।
 ಜಗದ ಪಾಲಕನಂತೆ ನಡೆವುದೆ ಪರಮಧರ್ಮವದು ॥ ೧೯ ॥

ಡಾ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರವರ
ಕವಿತೆಗಳ ಭಾವಾನುವಾದವು.

ಮೊಡ್ಡವರ ಮನಸ್ಸು.

ಅರಳುವವು ಕುಸುಮಗಳು ಸಣ್ಣವು |
ಬಿರುಕಿನಲಿ ಗೋಡೆಗಳ ತೋಟದ |
ಬಿರುದಿರದು ಹೆಸರಿರದು ನಗುವಾ ಪುಟ್ಟಪೂಗಳಿಗೆ ||
ಎರಗಿ ನೋಡವು ಕ್ಷುದ್ರವೆಂದವು |
ಮೆರಿವ ಪೂಗಳು ವನದಿ, ಗರ್ವದಿ |
ಎರಗಿ ಕೇಳ್ವನು ಮೊದಲು ಸೂರ್ಯನು “ ಕುಶಲವೇ ನಿನಗೆ ” ||

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

“ನನ್ನ ಕೆಲಸವನಾರು ಮಾಳ್ವಿರಿ |
ಬನ್ನಿರೆ”ಂದನು ತೆರಳ್ಳ ಸೂರ್ಯನು |
ಸನ್ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತಿತೆಲ್ಲಾ ಜಗವು ಕೇಳಿದನು ||
“ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವ ನಾನು ಮಾಡುವೆ |
ನೆನ್ನ ಶಕ್ತಿಯ ನೋಡಿ, ದೇವನೆ |
ಮನ್ನಿಸೆ”ಂದಿತು ಮಣೆದು ಪಣತಿಯು ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲಿ ||

ಮೂಢ ಅಹಂಕಾರ

ಶರವು ನೆನೆವುದು ತನ್ನ ಮನದಲಿ |
“ಭರದಿ ಪಾರ್ವನು, ನಾ ಸ್ವತಂತ್ರನು |
ಸರಿಯಲಾರದು, ಧನುವಿದೇನೈ, ಹಾರಲರಿಯದಿದು ” ||
ಅರಿವುತೀಮಾತುಗಳ ಕಾರ್ಮುಕ |
ವುರೆ ಜರೆದು ಪೇಳುವುದು ನೀನರಿ |
ತಿರುವೆಯಾ ? ಎಲೆ ಮರುಳೆ, ನಿನ್ನಯ ಗತಿಯ ಕಾರಣವ ||

ಸೃಷ್ಟಿಯನಿಯಮ.

“ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲದ ಸಾಗರವೆ ನೀ ।
ನೆಂತು ನುಡಿಯುವೆ ಮೋರಿಯಿಲ್ಲದೆ ? ”
ಅಂತವಿಲ್ಲೀ ವ್ರಶ್ಚೆಗೆಂದಿತು ಮೊರೆವ ಸಾಗರವು ॥
“ ಶಾಂತತೆಯಲೇನಿಹುದು ನಿಮ್ಮಯ ।
ಶಾಂತವಾಗಿಹ ಪರ್ವತಂಗಳೆ ? ” ।
“ ಅಂತವಿಲ್ಲೀ ಶಾಂತರೀತಿಗೆ ” ದೊರಕಿತುತ್ತರವೂ ॥

ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾತು.

ನುಡಿಯು ನುಡಿವುದು ಕೃತಿಯ ನೋಡುತ ।
“ ನುಡಿಯಲಾರೆನು, ನೋಡಲಾರೆನು ।
ಒಡೆಯ ನಾಚುವೆ ಬರಿಯದಾಗಿಹ ಕ್ಷುದ್ರತನಕೆನ್ನ ॥
ನುಡಿಯೆ ನೀ ನುಡಿದ ನುಡಿನಿಜವ ।
ಲ್ಲಡಗಹುದು ನಿನೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣತೆ ।
ಯಡಿಗಡಿಗೆ ಮರುಗುವೆನು ಮನಸಿನೊಳೆನ್ನಪೂರ್ಣತೆಗೆ ” ॥

ಮೀರಿಹೋದ ಮಾತು.

“ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು ಹಗಲು ! ” ಎನ್ನುತ ।
ಕಳೆಯದಿರು ಕಣ್ಣೀರ ಕಷ್ಟದಿ ।
ಅಳಲಿದರೆ ತಾ ಮರಳಿ ಬರ್ಪುದೆ ? ಕಳೆದ ವಿವಸವದು ॥
ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿಯ ।
ಬೆಳಗುತಿಹ ನಕ್ಷತ್ರಪುಂಜದ ।
ಬೆಳಕ ಸಹ ನೀನಿದನು ತಿಳಿದಿರು ಮಾನವೋತ್ತಮನೆ ॥

ಮರಣ.

ಅಗಲುತಿಹ ಹಗಲನ್ನು ರಾತ್ರಿಯು ।
ನಗುತ ಸಲೆ ತಕ್ಕೈಸಿ ನುಡಿವುದು ।
ಮಗುವೆ ! ಬೆದರದಿನಗೆ, ಮಾತೆಗೆ ಮೃತ್ಯುವೆಂದೆನುತ ॥
ತೆಗೆಮಕೊಂಬೆನು ಸಿನ್ನನೆನ್ನೊಳು ।
ಸೊಗಸಿನುದಯವ ಕೊಡಲು ಬೇಗನೆ ।
ಸಿಗುವದದರಿಂ ನೂತನತ್ವವು ನಿನಗೆ ಬಹುಕಾಲ ॥

ವಸಂತಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯ ನಿಶಾಗಮನವು.

ಪಾ ಸ ಇಳಿಯ ಪೇರ್ಗಾವಿಸಿಂ ಬಿಸಿಲಿಸಿಂ ಸಲೆಬತ್ತಿ ।
 “ ಗುಳುಗುಳು ” ನಿನಾವದಿಂ ಪಂವುತಿಹ ಪೇರ್ದೊಲೆಯು ।
 ತಿಳಿಜಳವಸೀಂಟೆ ಮುಖಮಂ ತೋಳೆದು, ಸಲೆದಣೆದ ವ್ಯಕ್ತರಾನಂದದಿಂದ ॥
 ತಳಿತೆವ ತರುಗಳ ಸುತಲಚ್ಚಾಯಿಯೊಳ್ ।
 ಕುಳಿತು ನಾನಾತರದ ಗೋಪ್ತಿಯಿಂ ಚೇಷ್ಟೆಯಿಂ ।
 ಕಳೆಯುತಿರೆ ಕಾಲಮಂ ರವಿಸಾರಿದಂ ಪ್ಪನ್ನಾನಾಗನನ ಪೊರೆಯೆಡೆಗೆ ॥ ೧ ॥

ಇಳಿದಿಳಿದು ವೃತ್ತಿನುಕ್ತಿಜಮಂ ಸಾರಿ ರವಿ ।
 ಬೆಳೆಬೆಳೆದು ಕೆಂವಾಗ ಪೊಂದಳಿಗೆಯಂವಮಂ ।
 ತಳೆದು ಶೋಭಿಸಿದನೀಜಗವೆಲ್ಲ ನಗುವಂತೆ ತೋರೆ ಹೂಬಿಸಿಲಿಸಿಂದ ॥
 ಸುಳಿವ ನಸುಗಾಳಿಯಿಂದೆಳುತಿಹ ಬೀಳುತಿಹ ।
 ಜಳನಿಧಿಯ ಘನನೀಲ ಜಲತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ॥
 ಥಳಥಳಿಸಿ ಮಿನುಗಿವವು ರವಿಕಿರಣ, ನಡುನಡುವೆ ಮೀನುಗಳ
 ಸಿಡಿದುಬೀಳೆ ॥ ೨ ॥

ಬರುವ ನಿಶಿಯಂ ಕಂಡು ಗೋವಳರು ದನಗಳಂ ।
 ಕರೆದು ಕೂಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಪೋಗುತಿರೆ ಕೋಲ್ಪಡಿದು ।
 ಕರಗಳಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಕರಿಯುತಂಬಾಯೆಂದು ಗೋವುಗಳ ಬರುತಿರ್ದವು ।
 ಮರೆಯಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲೊಂದು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ।
 ಕರಿಯುತ್ತ ಕಾಕಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಲೋಡಿಬರೆ ।
 ನೆರೆಯ ಶಾಲೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಪೋಗುವ ಬಾಲರಂಜಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡರು

ಇರಲು ರವಿಬಿಂಬವರೆಮರೆಯಾಯ್ತು; ಮರೆಯಾಯ್ತು ।
 ಕರಿದು ನಸುಗರಿದು ನೀಲಿ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಣಗಳಿಂ ।
 ಮೆರೆವ ಕಿರುಮೋಡಗಳ್ ದೂರದಿಂ ಪರ್ವತಾವಳಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದವು
 ಅರಿಯಾದ ರವಿಪೋಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಿಶಾದೇವಿ ।
 ಗಿರಿಗಪ್ಪರದಿ ಪೊರಟು ಕಾರಡವಿಯಂ ದಾಂಟಿ ।
 ಬರುವಳೋ ಬೈಲಿಗೆನೆ ಜಗವನೀಕ್ರಮದಿಂದ ಘೋರತಮವಾವರಿಸಿತು
 ॥ ೪ ॥

ದೂರದಿಂ ಕತ್ತಲೆಯ ವಲಯಗಳ್ ಕ್ರಮದಿಂದ ।
 ಸಾರಿಬರೆ ಹತ್ತಿರಕೆ ದಟ್ಟಾಗಿ ಕನ್ನಾಗಿ ।
 ತೋರಿದವು ಗಿರಿ-ತರು ಮಹಾರಣ್ಯ-ನದಿಗಳೊಂದಾಗಿ-ಯಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ॥
 ತೋರಲಾಗಸಕರಿಯು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯೆಂದದಿಂ ।
 ಮಾರಿನಾಚೆಯ ವಸ್ತು ಕಾಣದಿರೆ ಮೋಡದೊಳ್ ।
 ತಾರಕೆಗಳಡಗಿರಲು ನಿಶಿಯು ಭೀಕರಮಾಯ್ತು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಿಂದ ॥ ೫ ॥

ಸ್ಪಟ.

ಹೊಳೆವ ಮಾಣಿಕವೆನುತ ಮುದದೊಳು ।
 ತಳುವದಲೆ ಬಾಗುತ್ತ ಪಿಡಿದೆನು ।
 ಬಳಿಕ ಬಿಸುಟೆನು ನೋಡಿ ನಾನದ ಕೆಂಪು ಕಾಜೆನುತ ॥
 ತುಳಿದೆನ್ನೆ ಗುಲಗುಂಜಿಯೆನ್ನುತ ।
 ಬಿಳಿಯ ಮುತ್ತನು ಬೋಡಿ! ಮೂಡನು ! ।
 ತಿಳಿದು ಮಾಡುವದೇನು ? ಬಳಿಕಾಮುತ್ತಿನಂಶಗಳ ॥
 ಅರಿಯದೀಜಡದೃಷ್ಟಿ ಸತ್ಯವ ।
 ನರಿಯದೀಜಡಬುದ್ಧಿ ನಿತ್ಯವ ।
 ಹರಿಯೆ ನಿನ್ನಯ ಸೃಷ್ಟಿ-ಚೇಷ್ಟೆಯನೆಂತು ಬಣ್ಣಿಪೆನು ॥

ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಯ ವಿಜ್ಞಾನನೆ.

(ಕರು)

ಭಾ ೫ ಹುಟ್ಟಿದನು ಭೂಮಿಯಲಿ ಪೂರ್ವದಿ ।

ನೆಟ್ಟಿರುವ ದುಷ್ಕರ್ಮ-ವೃಕ್ಷದ ।

ಕೆಟ್ಟ ಹಣ್ಣುಗಳ ತಿನ್ನಲೆಂದಾಂ ಕ್ಷುದ್ರಪಶುವಾಗಿ ॥

ಹುಟ್ಟಿದೆರಡನೆ ದಿನವೆ ನನ್ನಯ ।

ಕಟ್ಟಿದರು ಕೊರಳನ್ನು ಕಂಬಕೆ ।

ಕಟ್ಟಿದರು ಮೊಲೆಯುಂಬ ಬಾಯನು ಹೊರಗೆ ಬಡುವಾಗ ॥ ೧ ॥

ದೂರದಲಿ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಬಿಗಿವುತ ।

ಬೀರಿ ನಾಲೊಣ ಹುಲ್ಲ ಮುಂಗಡೆ ।

ಸಾರಿದನು ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದಲಿ ಬೋಡಿ ಮಾನವನು ।

ಆರಿಗರುಹಲಿ ಎನ್ನ ಕಷ್ಟವ ।

ಹೀರಿದವು ರಕ್ತವನು ನೋಣಗಳು ।

ನೂರು ಜಾತಿಯ ನುಸಿಗಳುಣ್ಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ॥ ೨ ॥

ಕಷ್ಟದಲಿ ಹೆತ್ತಮ್ಮ ಕರಿಯಲು ।

ಕಷ್ಟದಲಿ ಕೂಗಿದನು “ಅಂಬಾ! ” ।

ದುಷ್ಟಬಾಲರು ಕೇಳುತನುಕರಿಸಿದರು ಮುದದಿಂದ ॥

ಅಷ್ಟರಲಿ ಮತ್ತೋರ್ವ ತರುಣಿಯು ।

ಭ್ರಷ್ಟೆ! ಬಿಚ್ಚಿದಳೆನ್ನ ಕೊರಳನು ।

ನಿಷ್ಕರವನೇನೆಂದು ಪೇಳಲಿ? ದುಷ್ಟಮಾನವರ ॥ ೩ ॥

ಕೆರೆವತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗಲು ।

ತರದೆ ನೆಕ್ಕಿದಳೆನ್ನ ಬೆನ್ನನು ।

ಭರದೆ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣಲೈ ತೊಡಗಿದನಮಿತ ಮುದದಿಂದ ॥

ಅರೆಗಳಿಗೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಾ |
 ತರುಣಿ, ರಾಕ್ಷಸಿ, ಹಿಡಿವಳೆನ್ನಯ |
 ಕೊರಳ ಹಗ್ಗವನೆಳೆದು ಕಟ್ಟಿದಳಮ್ಮನೆದುರಿನಲಿ || ೪ ||
 ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂಡಿಯೆಳೆಯುವ |
 ತರುಣಿಯ ಕರಾಘಾತದಿಂದಲಿ |
 ಸೂರಗಸುತ ಕೆಚ್ಚಲವ ಬಾಲವ ಬಿಸಿದಳು ಮಾತೆ ||
 ತರುಣಿ ಬಾಲವು ಮುಖಕೆ ತಾಗಲು |
 ಹಿರಿದು ಬಡಿಗೆಯ ಕೋಪದಿಂದಲಿ |
 ಅರರೆ ! ಬಡಿದಳು, ದುಷ್ಟ ! ಬೆನ್ನಿನ ಹುರಿಯು ಮುರಿವಂತೆ || ೫ ||
 ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತನು ತಾಯೆ ಮೊಲೆಯಲಿ |
 ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವಾಹಾರವನು ಕಡು— |
 ದುಷ್ಟಮಾನವರಪಹರಿಸುತ್ತಿರಲುಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾ ||
 ಕಷ್ಟವನು ಗಂಟಲಲಿ ನುಂಗುತ್ತ |
 ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತನ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು |
 “ನಿಷ್ಕೆಯುಳ್ಳರ ಪಾಲಕನೆ ನೀನೀಡೊ ಮೋಕ್ಷವನು” || ೬ ||

(ಗೂಳಿ)

ಪರಮ ಕರುಣಾವನಧಿ ದಯದಿಂ |
 ಕರುಣಿಸಿದ ಮೊಲೆಹಾಲ ದುಷ್ಟರು |
 ಕೊರಳ ಬಿಗಿದಪಹರಿಸಿಕೊಂಡರು, ಭೂಮಿತಾಯಿತ್ತ ||
 ನರರು ತಿನ್ನಲು ಬಾರದಂತಹ |
 ಕರಿಕೆ ಮೊದಲಾಗದ ಹುಲ್ಲುಳ |
 ಕರಕರನೆ ಮೇಯುತ್ತ ಕಳೆದೆನು ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ || ೭ ||
 ಇದ್ದುದನು ಪರರೊಯ್ಯೆ ದುಃಖದಿ |
 ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದಳುವಂಥ ಮಾನವ |
 ಬುಧ್ಧಿಗೇಡಿಗಳಂತೆ ನಾನಳಲಿಲ್ಲ ತಿರುತಿರುಗಿ ||
 ಮುದ್ದು ಮಗುವಿನ ತುತ್ತಕಸಿದರು |
 ಕ್ರೌಢಗಳಾಗದೆ ದುಃಖಮಾಡದೆ |
 ಬುಧ್ಧಿಗಲಿಸೈ ದೇವ ನರರಿಗೆ ಯೆಂದಳೆನ್ನಮ್ಮ || ೮ ||

ಹಾಲು ಸಿಗದಿರೆ ಹುಲ್ಲಿನಿಂದಲೆ ।

ಕಾಲ ಕಳೆದೆನು ಸೊಕ್ಕಿ ಬೆಳೆದೆನು ।

ಮೇಲು ಕೀಳೆಂದೆಂಬ ಭಾವವ ಮನದೆ ತರಲಿಲ್ಲ ॥

ಕಾಲಕಾಲಕೆ ದೇವನೆನ್ನಯ ।

ಪಾಲಿಗೀಯುವ ಕೆರಿಯ ನೀರೇ ।

ಹಾಲೆನುತ ಕುಡಿರ್ದೆ ಕೆಲದಿನ ಶಾಂತಮನದಿಂದ

॥ ೯ ॥

ತುಂಬಿ ನಾಲ್ಕನೆ ವರುಷ ಮೈಕ್ಕೆ ।

ತುಂಬಿ ಬೆಳೆದನ್ನ ನೋಡುತ ।

ತುಂಬಿಗಣ್ಣಿನ ಕರಿಯ ಗೌಡನು ಪೇಳ್ವನೀ ನುಡಿಯ ॥

“ತುಂಬಿ ಬಂತಿದಕ್ಕೀಗ ಹರೆಯವು ।

ಹುಂಬತನದಿಂ ಬೆಳೆಸಲಾಗದು ।

ಹಂಬಲಿಸಿ ಯೆನ್ನೊಡೆಯ ನೀವೀ ಮಾತನಿಸೊಮ್ಮೆ”

॥ ೧೦ ॥

ಅರರೆ! ಏನಿದು ಗೌಡನಾಡಿದ ।

ಅರೆನುಡಿಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೆನ್ನುತ ।

ತಿರು ತಿರುಗಿ ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರ್ಬೆನೆರಡುದಿನ ॥

ಮರುದಿನವೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಹುಂಬರು ।

ಕರಿಯ ಕಂಬಳಿಯೊಡನೆ ಬಂದರು ।

ಥರಥರನೆ ನಡುಗಿದೆನು ನೋಡುತಲವರ ರೂಪವನು

॥ ೧೧ ॥

ಒಡೆಯನಾಜ್ಞೆಯ ವಡೆದು ಕೈಯೊಳು ।

ಹಿಡಿದು ಹಗ್ಗವ ಬಂದರೆನ್ನಯ ।

ಬಡೆದು ಬೆನ್ನನು ಹಗ್ಗವಿಕ್ಕುತ್ತ ಬಿಗಿದು ಕೆಡಹಿದರು ॥

ಕಡು ದುರಾತ್ಮರು ಕೊಲ್ಲರೆನ್ನುತ ।

ಚಡಪಡಿಸುತ್ತೊದ್ದಾಡಿ ಚೀರಿದೆ ।

ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯೇ ! ಪಾಲಿಸೆಂದೆನು ಬಿದ್ದು ಬಿಸುಸುಯ್ಯು

॥ ೧೨ ॥

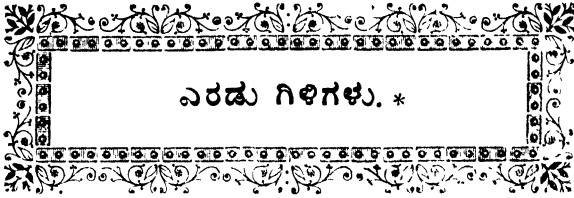
ಹರಹರಾ ! ಕ್ರೂರಾತ್ಮನೊಬ್ಬನು ।
 ಕರದಿ ಪಿಡಿದತಿ ಕಾಯ್ದು ಸೆಳೆಯಿಂ ।
 ಚರಚರನೆ ಸುಡುತ್ತೆನ್ನ ಮೂಗನು ಸುರಿದು ಹಗ್ಗವನು ॥
 ಸರಿದು ನಿಂತನು ದೂರ “ಅಂಬಾ !”
 ಕರಿಕರೆದು ಕಣ್ಣೀರನತ್ತೆನು ।
 ಸರಿದರೆಲ್ಲರು ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಲ್ಗಳ ಕೂಗಿದನು “ಅಂಬಾ !” ॥ ೧೩ ॥

ಪೇಳಿತ್ತೀರದ ನೀಚಕೃತ್ಯವ ।
 ಪೇಳಲೆನಗೇ ಬಹುದು ನಾಚಿಕೆ ।
 ಖೂಳ ಮಾನವರೆನ್ನ ಪಾಲಕರೆನಿಸಿ ಗೈದುದನು ॥
 ಕೇಳುವವರಾರೆನ್ನ ? ಮೋಕ್ಷವ ।
 ಪಾಲಿಸುವ ನೀನೊಬ್ಬನಲ್ಲದೆ ।
 ಕಾಳಿಮರ್ದನ ಹರಿಯೆ ! ಕೆಡಿಸಿದರೆನ್ನ ಪೌರುಷವ ! ! ॥ ೧೪ ॥

(ಎತ್ತುತ್ತೆ.)

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಮನುಜ ಜನ್ಮವ ।
 ನಿತ್ತ ನಿನ್ನನು ಮರೆತ ಮಾನವ ।
 ರಿತ್ತ ಕಷ್ಟವನೆಷ್ಟೆನುತನಾ ಬಗ್ಲೆಸಲಿ ಹರಿಯೇ ! ॥
 ಎತ್ತು ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿ ಜನ್ಮವ ।
 ನೆತ್ತಿ ಸಲಿಸಲಿ ಋಣವನೆಂದಾ ।
 ಡುತ್ತಿರುವ ನುಡಿಯೊಂದರಿಂದಲೆ ತಿಳಿವುದವರೊಲವು ॥ ೧೫ ॥

ಹೆಗಲರುಳು ಹಸಿವೆಗಳನೆಣಿಸದೆ ।
 ಹೆಗಲನೊಗವನ್ನಿಳುಹದಂದದಿ ।
 ಮಿಗೆ ದುಡಿದು ಮುಪ್ಪಡಿಸೆ ಕಟುಕಗೆ ಮಾರುವರು ಮುದದಿ ॥
 ಜಗದೊಡೆಯ ನೀನಿರ್ಮಿಸಿರುವೀ ।
 ಜಗದಿ ನೀತಿಯಿವೇನು ? ಕರುಣಿಸು ! ।
 ಬಗೆಯ ಬೇರೊಂದರಿಯೆ ! ಮೋಕ್ಷವನೀಡು ! ಉದ್ಧರಿಸು ॥ ೧೬ ॥

ಎರಡು ಗಿಳಿಗಳು. *

ಇಳಿಯನಾಳುವ ನೈವನ ಮಂದಿರ |

ದೊಳಗೆ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ಸಲೆ |

ತೊಳಗುತಿಹ ಕಿರುಮನೆಯ ಮುಂಗಡೆ ತೂಗಗಟ್ಟಿರುನ ||

ಥಳಥಳಿಸಿ ಹೊಳೆಯುತಿಹ ಬಿಳಿಯ |

ಸಳಿಯ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಹ |

ಗಿಳಿಯ ಸಿಳ್ಳಿನ ಮಧುರತರದಾಲಾವವನು ಕೇಳಿ

|| ೧ ||

ಭರದೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ 'ಕಿಲಕಿಲ,, |

ಸರದೊಳಾನಂದವನು ಬೀರುತ |

ವರಶುಕವದೊಂದಲ್ಲಿ ಒಂದಿತು ಕುಳಿತಿತೆದುರಿನಲೆ |

ಕಿರುನಗೆಯೊಳಾದರಿಸಿ "ಮಿತ್ರನೆ |

ದರುಶನವನೆನಗಿತ್ತೆ ಬಾಲ್ಯವ |

ಮರೆಯದಲೆ ಬಾರೊಳಗೆ" ನುಡಿಯಿತು ಪಂಜರದ ಶುಕವು

|| ೨ ||

ಹೊರಗಿನ ಗಿಳಿ (ಅವಸರದಿಂದ) —

ಗೆಳೆಯ ಬಾರೈ ಹೊರಗೆ ಬೇಗನೆ |

ಸೆಳೆಯ ಪಂಜರದಲ್ಲಿಯನುದಿನ |

ಕೊಳೆಯಲೇತಕೆ ವನಕೆ ಪ್ರೋಗುವ ಮುದದಿ ಹಾಡುತ್ತ ||

ಸೆಳೆಯ ಬಾಗಿಲ ಮುಚ್ಚ ದಲೆ ತಾ |

ನುಳಿದಿಹುದೊ ನೋಡಲ್ಲಿ ಧೈನದೆ |

ಗೆಳೆಯ ದೊರೆದರೆ ಸಂಧಿ ಬಾ! ಬಾ! ಹಾರಿಹೋಗೋಣ

|| ೩ ||

* ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳಾದ ಸರ್ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳ ಭಾವವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಹೊರಗೆ ಕುಂಬಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಹೆ ।
ಪರಮ ಮಿತ್ರನ ಮಾತ ಕೇಳುತ್ತ- ।
ಲರಗಳಿಯು ಮುದದಿಂದ ಪೇಳಿತು “ ಗೆಳೆಯ ಬಾರೊಳಗೆ ” ।

ಹೊರಗಿನ ೧೪ (ಅಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ):-

ಬಿರಲು ಮನವೆನೆಗಲ್ಲವಾ ಪಂ ।
ಜರಕೆ ಪಕ್ಕವ ಬಿಚ್ಚಿ ತಾರಲು ।
ಬರುವದೇ ನಿನಗಲ್ಲಿ? ಬಂಧನ! ಕಷ್ಟ! ಬಹುಕಷ್ಟ!
ಪಂಜರದ ೧೪ (ದುಃಖದಿಂದ):-

|| ೪ ||

ಕಷ್ಟವೆನಿಸುವದೇಕೆ? ನಿನಗುತ್ ।
ಕೃಷ್ಣವಾದೀ ಪಂಜರವು ಭಲೆ!
ಕಷ್ಟವೆನಿಸದೆ ಬರಿಯದಾದಾಕಾಶದಲಿ ನಿನಗೆ ॥
ಕಷ್ಟವೆನಿಸುವದೆನೆಗೆ ನಿನಗತಿ ।
ಇಷ್ಟವೆನಿಪಾಕಾಶವದರೊಳ್ ।
ಕಷ್ಟವಕಟಾ! ಸ್ನಾನವೆಲ್ಲಿದೆ ಕುಳ್ಳಿರಲು ನಮಗೆ

೧೫॥

ಹೊರಗಿನ ೧೪ (ನಿಟ್ಟುಸುರು ಬಿಟ್ಟು).:-

ಪರಮ ಹರುಷವನೀವರಣ್ಯದ ।
ಸಿರಿಯು ನೋಡಲು ಮನವ ಕರಗಿಸಿ ।
ಬೆರಗು ಗೊಳಿಸುವದನು ಹಾಡೈ ಹಾಡು ಮುದದಿಂದ ॥

ಪಂಜರದ ೧೪ (ಅಭಿಮಾನದಿಂದ).:-

ಅರಮನೆಯ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ।
ಮೆರೆಯುವೀ ಪಂಜರಕೆ ಬಂದರೆ ।
ತ್ವರದೆ ಕಲಿಸುವೆ ನಿನಗೆ ನಾ ಪಂಡಿತರ ಸವಿನುಡಿಯ

|| ೬ ||

ಹೊರಗಿನ ೧೪ (ಅನಾದರದಿಂದ).:-

ಬಿರದು! ತಿಳಿಯದು ಕಲಿಸಿದರೆ ತಾ ।
ನರರೆ! ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಹಜ ಸೌಖ್ಯದ ।
ಸಿರಿಯ ಕಲ್ಲನೆ ನಿಜವನಿಯದೆ ಪಡೆಯದನುಭವವ ॥

ಪಂಜರದ ಗಿಳಿ (ತುಂಬಾ ದುಃಖದಿಂದ) :-

ಅರರೆ! ನಾ ಕಂಡಿಲ್ಲವಡವಿಯ ।
 ಸಿರಿಯ ಸೌಖ್ಯವನೆಂತು ಹಾಡಲಿ ? ।
 ಅರಿಯೆನದನೆಂತಿಹುದೊ ಮಿತ್ರನೆ ಮನದೆ ಮರುಗದಿರು || ೭ ||

ಮನದೊಳುಭಯತರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದೆ ।
 ಯನುಪಮದಸತ್ ಪ್ರೇಮ ಸತ್ಯವು ।
 ಮನದೊಳವು ಬಯಸುವವು ಕೂಡಿರಲಿಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವು ||
 ಮನದೊಳಿಚ್ಛೆಯ ನಿಂತು ತಳೆದಾ ।
 ಕ್ಷಣಕೆ ಫಲವದರಿಂದಲೇನರ ।
 ಮನೆಯ ಶುಕ ಹೊರಗೈದಲಾರದು ಹೊರಗಿನದುವ್ವೇನಗೆ || ೮ ||

ಒಳಗೆ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಹ ।
 ಗಿಳಿಯು ಹೊರಗಿನದನ್ನು ನೋಡಲು ।
 ತಿಳಿಯಲಾವು ಮನದ ಗುಟ್ಟನು ? ವ್ಯರ್ಥವವರಿಚ್ಛೆ ||
 ಗೆಳೆಯ, ಮಿತ್ರನೆ, ಬಾರ ! ಬಾರೈ ।
 ಬಳಿಗೆ ಬಾರೈ ! ಎನುತ ಮನದೊಳು ।
 ಕಳವಳಿಸಿ ನುಡಿಯುತ್ತ ದಣಿವವು ಹುಡುಕಿ ದಾರಿಯನು || ೯ ||
 ಹೊರಗಿನ ಗಿಳಿ (ತಿರಸ್ಕಾರಯುಕ್ತ ಸ್ವರದಿಂದ) -

ಪಂಜರದ ಬಾಗಿಲವ ನೋಡಲು ।
 ಅಂಚಿಕೆಯು ಬಹುದೆನಗೆ ಮಿತ್ರನೆ ।
 ಪಂಜರದೆ ಬರಲಿನಗಸಾಧ್ಯವು ನಿನ್ನ ಸಹವಾಸ ||

ಪಂಜರದ ಗಿಳಿ (ದುಃಖದಿಂದ ಕೂರಿತವಾದ ಕಂಠದಿಂದ) -

ಅಂಜುವೆನು ಬರೆಲಾರೆ ಜೈಲಿಗೆ ।
 ಪಂಜರದೊಳಿರೆ ಶಕ್ತಿಹೀನತೆ ।
 ಸಂಜನಿಸಿ ನಿರ್ಜೀವನಾಗವೆಯೆನ್ನ ಪಕ್ಕಗಳು || ೧೦ ||

ಭಾ. ಸ. ತಂದೆತಾಯ್ತುಳು ನೀನೆ; ಮಮತೆಯ |

ಬಂಧು ಬಳಗವು ನೀನೆ; ನೀನೇ- |

ಸಂದ ಧನಕನಕಗಳು ಸಕಲವು ಲೋಕನಾಯಕನೆ ||

ಜೆಂದುದೆನ್ನಯ ಹೃದಯ, ಬಹುವಿಧ- |

ದಿಂದ ಬಳಲಿದನೀ ಪ್ರಪಂಚದಿ |

ಬಂಧನವ ವರಿಹರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸೊ! ಜನನ ಮರಣಗಳ

|| ೧ ||

ಅರಿಯೆನ್ನೆ ಸತಿಸುತರ ಬಾಂಧವ |

ರರಿಯೆನ್ನೆ ಗೃಹವಾಸ ಸೌಖ್ಯವ |

ನರಿಯೆನ್ನೆ ವನವಾಸ ಜಪತಪಹೋಮಹವನಗಳ ||

ಹರಿಯೆ ! ನಾನಲ್ಲಯ್ಯೊ ! ಭೋಗಿಯು |

ಪರಿಯನರಿಯೆನು ಯೋಗಿವರ್ಯರ |

ಅರಿಯದೆಯೆ ಮರಿಹೊಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಗವತೋರು ! ಉದ್ಧರಿಸು

|| ೨ ||

ಉಪ್ಪರಿಗೆಯನು ಮಾಳ್ಗೆ ತಿಪ್ಪೆಯ |

ತಿಪ್ಪೆಯುಪ್ಪರಿಗೆಯನು ಗೈಯುವೆ |

ಜೊಪ್ಪ ! ನಿನ್ನಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಚೈಷ್ಟ್ಯನಂತು ಬಣ್ಣಿವೆನು ||

ತಪ್ಪು ತಪ್ಪನಿಸದದು, ನಿಜವೇ |

ತಪ್ಪನಿಸುವದು ದೃಷ್ಟಿಭೇದದಿ |

ತಪ್ಪನೆಣಿಸದಲೊಪ್ಪಿಕೋ ತ್ರಿಹಿರಿಯೆ ಸೇವಕನ

|| ೩ ||

ಹರಿಯೆ ನಿನೊಳು ಭಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಗೆ |

ಸರಳ ಮಾರ್ಗವದೆಂಬುದರಿಯದೆ |

ತಿರುತಿರುಗಿ ಮಾಯಾವ್ರಪಂಚದಿ ಸುತ್ತಿ ಬೇಸತ್ತೆ ||

ಪರಮಭಕ್ತಿಯೊಳಿಗ ನಿನ್ನಯ |

ಚರಣತಲದಲಿ ಬಿದ್ದು ಜೀಡುವೆ |

ಪರಿಹರಿಸೊ ನರಜನ್ಮವನು ಕೊಂಡೀ ಸುಮಾಂಜಲಿಯ

|| ೪ ||

ವಿಜ್ಞಾನ.

ಆರ್ಯರೇ,

ಜಗನ್ನಿಯಂತನಾದ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಆರನೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಮಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಆನಂದದ ಸಮಯವು ಒದಗಿ ಬಂದದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಲೆಯ ಮೊದಲಿನ ಐದು ಗ್ರಂಥಗಳು ಕಾದಂಬರಿ ರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ಸಪ್ತದಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಆರನೆಯ ಕುಸುಮವು ಕವಿತಾರೂಪವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಉದಾತ್ತವಾದ ನೀತಿಯ ತತ್ವಗಳ ವ್ರಸಾರ, ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಂತರಂಗ ಬಾಹ್ಯಾಂಗ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಕವಿತಾಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭಂಗ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು.

ಇನ್ನು, ಈ ನನ್ನ ಅಲ್ಪಕೃತಿಯನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಓದಿ ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಧಿಯ ಕೃತಿಯೆಂಬ ಅಭಿಮಾನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೌಢವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ಗುರುರೂಪರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮರಾವ ಮಹಿಷಿ ಬಿ. ಎ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜ ಇವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸುವೆನು. ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮರಾಠಿಗರಲ್ಲೊಬ್ಬರೂ, ಕನ್ನಡವು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಭ್ರಾತೃಭಾಷೆಯೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ವಹಿಸುವವರೂ, ಮರಾಠಿಗರ ಮನದೊಳಗಿನ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದ ಅಜ್ಞಾನ ಅನಾದರಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ವತಿಯಿಂದ ಮರಾಠಿಗರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹ ಭಾವದ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಹೂಡಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವವರೂ, ಮರಾಠಿಗರಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾತವೆಂಬ ಕವಿತಾರೂಪ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮರಾಠಿಗರೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪು ವೈರಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ತೋರಿಸುವಂತೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹನೀಯರೂ, ಆದ ಶ್ರೀಯುತ ಯಶವಂತರಾವ ಜಠಾರ ಇವರು ನನಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಾಹ್ಯಾಂಗದ ಆದರ್ಶ ಸ್ವರೂಪವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯು. ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ

ಶ್ರೀಯುತ ಮಾಧವರಾವ ಜೋತಿಯವರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹ ಆದರಗಳೊಡನೆ ತೀರ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಪೂರಾ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು. ಸರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಗಿನ್ನೇನು ಹೇಳಲಿ! ಗ್ರಂಥದ ಅಂತರಂಗದ ಗುಣದೋಷ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವೆನು.

ಮಿತಿ, ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಪದ, ಶಕೆ ೧೮೪೧. } ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಧೇಯ.
 ಶ್ರೀಸರಸ್ವತೀ ಮಂದಿರ, ವಿಜಾಪುರ. } ನಾರಾಯಣ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿತ್ತೈಷಿಣೀ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ.

ಉದಾತ್ತವಾದ ನೈತಿಕತತ್ವಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಬರೆದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಮನೋಹರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಆರಾರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಎರಡು ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಪೌರಾಣಿಕ, ೧ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆಗಳಿರುವವು. ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯಂವರ್ಗಣೀದಾರರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕ್ಷಿ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವೆವು. ಅಂಥವರು ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಎಲ್ಲಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವೆವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾಲಕ್ಕಾಣಿ ಪ್ರವೇಶಫೀಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ರಜಿಸ್ವರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳು:—

(೧) ಸಾವಿತ್ರೀ-ಸತ್ಯವಾಸ	(ಸಚಿತ್ರ)	ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ	೦-೧೨-೦
(೨) ಪದ್ಮಿನಿ	..	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆ	೦-೧೨-೦
(೩) ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿ	..	ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ	೦-೮-೦
(೪) ಮಹಾರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ	..	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆ	೦-೧೨-೦
(೫) ಫಾರ್ವತಿ	..	ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ	೦-೮-೦
(೬) ಕವಿತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ		ಖಂಡಕಾವ್ಯ	

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ — ಶ್ರೀಸರಸ್ವತೀಮಂದಿರ, ವಿಜಾಪುರ.